

ПЕРСОНАЛІЗОВАНЕ НАВЧАННЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ШЛЯХ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ

«Поняття "персоналізоване навчання" (*personalized learning*) нині за трендовістю і згадуваністю знаходиться на одному з перших місць. Пошуковик Google дає 20,8 мільйонів (!) результатів за приблизно 0,49 с» — публікує на одній зі своїх сторінок український сайт тоос.org.ua, присвячений питанням застосування в освіті сучасних педагогічних технологій, основаних на використанні ІКТ.

Системи навчання, які вибудовуються з урахуванням індивідуальних особливостей кожного учня, є чи не найголовнішим викликом і для української освіти.

До вашої уваги пропонується загальний огляд питань, пов'язаних із поняттям «персоналізоване навчання» та способів його впровадження.

В огляді використано матеріали кількох, здебільшого американських, публікацій, присвячених різним аспектам побудови та впровадження персоналізованого навчання у практику звичайних державних шкіл (*public schools*).

Остання теза в цьому реченні є ключовою для розуміння позиції автора.

Не так складно створити в українській приватній школі, надто в столиці, умови

та засоби навчання учнів, наближені до умов моделі «один учитель — один учень», до умов відтворення середовища репетиторства в школі. Але реалії приватних шкіл не можна відтворити в сучасних державних школах, навіть у престижних, не лише в Україні а й за її межами.

Способи досягнення персоналізації навчання, реального, а не декларованого особистісно зорієнтованого навчання відкривають новітні досягнення ІКТ.

Одразу зазначимо — тут і далі засоби ІКТ є лише засобами, основна ж увага тих, хто вже пройшов чи успішно іде шляхом персоналізації навчання приділяється трансформації педагогічних технологій, суттєвим

змінам парадигми шкільного навчання, яка нині домінує, і якою ми так звикли пишатися.

Наведемо означення і три базові компоненти персоналізованого навчання.

Персоналізоване навчання (далі — ПН) позиціонується як особистісно-спрямований процес, у якому в реальному часі відображаються

навчальні досягнення учня і доступні широкі можливості керування напрямом освіти, а також реалізуються відповідні педагогічні стратегії для досягнення мети навчання.

- ПН пропонує надавати гнучкі умови щодо обсягу, місця й часу навчання, яке здійснюється поза класною кімнатою. Це має на меті здійснення навчання, спрямованого на учня, де

Фото 3. mordoff.livejournal.com

освітній процес прив'язаний до потреб кожного, його переваг чи хиб та/або зацікавлень.

- ПН передбачає, що учні мають доступ до кількох рівнів і варіантів оцінювання (наприклад, тести з кількома варіантами відповідей, усні опитування або рубрики на основі виконаного проекту), щоб висловити свої ідеї та продемонструвати здобуті навички. Це має на меті здійснення етапу демонстрації навчального прогресу в умовах, коли учні прогресують у власному темпі, відповідно до виявлених здібностей і докладених зусиль.

- ПН передбачає забезпечення учнів постійним доступом до інтерактивного навчального контенту і їхніх персональних навчальних планів (ПНП). Це потрібно для надання учневі елементів керування навчальним процесом, де всі учні постійно контролюють свої навчальні досягнення й беруть відповідальність за власне навчання.

Скотт Бенсон, один із керівників Фонду Білла і Мелінди Ґейтс, визначив *робочий список істотних ознак для моделі персоналізованого навчання*:

- профіль учня: містить відомості про набуті індивідуальні навички, прогалини у знаннях, сильні і слабкі сторони, зацікавлення та прагнення кожного учня;

- персональний шлях навчання: кожен учень повинен мати визначену чітку мету навчання, яку він визначив та/або прийняв; навчальний процес має відповідати індивідуальним потребам учнів відповідно до визначеної мети;

- індивідуальна компетентність: неперервне оцінювання прогресу учнів згідно з чітко визначеними стандартами задля чітко визначених цілей; оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на основі продемонстрованої компетентності;

- гнучке середовище навчання: множинні інструктивні підходи до надання навчальних послуг, які неперервно оптимізують доступні ресурси на підтримку навчання.

Порівняйте ці суттєві ознаки з характерними для традиційних навчальних методик, де «один розмір підходить усім» (one-size-fits-all): наявність учнівських профілів із точними та актуальними даними про знання й навички кожного (тут порівнювати нема з чим), наявність персональних шляхів навчання порівняно з досвідом навчання на основі лекцій; гнучкі середовища навчання з різними режимами, ресурсами й умовами порівняно з одним підходом для всіх учнів, в одному ж темпі, з використанням одного підручника.

Нині з цими контрастами більшість традиційних уроків у системі загальної середньої освіти далекі від реалізації особливостей персоналізованого навчання.

Проте там, де здійснюється перехід до змішаних моделей навчання, освітній процес уже є на шляху інтеграції основних елементів для здійснення персоналізованого навчання.

Змішане навчання (поєднання традиційних очних занять із самоосвітою онлайн) — це забезпечення дорожньої карти для визначення способів та умов надання знань кожному учневі, розуміння потреби руху до особистісно зорієнтованого навчання та застосування відповідних технологій і методик.

Здійснення трансформації школи до ПН вимагає наявності високо персоналізованого, змішаного середовища навчання, розробленого й побудованого на основі компетентнісного підходу.

Як сказав сер Кен Робінсон, «Освіта не має потреби в реформуванні, її треба трансформувати. Ключ: не стандартизувати освіту, а персоналізувати її, щоб побудувати досягнення на основі виявлення талентів кожної дитини, щоб надати учням середовище, де вони хочуть учитися й де вони можуть природно виявити свої справжні бажання» (2009).

Персоналізоване навчання неможливо реалізувати без відповідних технологій. **Інструменти, що їх застосовують для здійснення змішаного й онлайн-навчання, у змозі підтримувати гнучку навчальну траєкторію,** диференційоване навчання, а також дають учителю змогу вживати негайних заходів у будь-якому місці, у будь-який час навчання.

Фото з: mordolff.livejournal.com

«Змішане навчання — метод навчання, за якого учень отримує принаймні частину навчального матеріалу та інструкцій з його опанування онлайн із можливістю часткового самостійного контролю щодо часу, місця, траєкторії й темпу занять і принаймні частину — очно, під керівництвом учителя в спеціалізованому приміщенні поза домом».

H. C. Staker, M. B. Horn. Classifying K-12 Blended Learning

Змішане навчання пропонує поєднання методики та педагогічних технологій традиційного (очного) навчання з методиками й технологіями, що утворюють віртуальне навчальне середовище (VLE) для учнів, яке є специфічним для дистанційної освіти.

Нині вже визначено кілька моделей змішаного навчання, вони застосовуються в педагогічній практиці.

Деякі з них спрямовані на вирішення конкретних завдань під час здійснення навчального процесу з елементами онлайн-технологій у звичайній школі.

Існують також моделі змішаного навчання, у яких онлайн-компонент навчального процесу переважає і визначає основний напрям здійснення навчального процесу.

Існують нюанси відмінностей між змішаними моделями навчання й навчальним середовищем персоналізованого навчання, які важливо зрозуміти.

Мета — запровадити персоналізоване навчання — сама по собі може бути рушійною концепцією для нових моделей навчання, і найперше — змішаного навчання.

Змішане навчання потребує для свого запровадження відповідної навчальної платформи, яка за визначенням містить усі суттєві технологічні інструменти для персоналізації навчання. Повернімося до поняття «змішане навчання».

Ключовим у цьому визначенні в контексті нашого розгляду є формула: учень має «можливість часткового самостійного контролю щодо часу, місця, траєкторії й темпу занять». Отже, забезпечено умови для здійснення особистісно зорієнтованого (персоналізованого) підходу, де учні мають певний контроль у визначенні обсягу, місця та/або темпу навчання.

Саме тому коректна й безкомпромісна реалізація змішаного навчання створює сприятливі умови для фундаментальної зміни навчальної моделі персоналізованого навчання.

Серед згаданих нюансів відмінностей між змішаним навчанням і персоналізацією навчання виокремимо потребу створення та постійного використання всіма суб'єктами навчального процесу персонального навчального плану для кожного учня.

ПНП є частиною навчальної платформи. Він надає кожному учневі повне уявлення про хід і результати його навчання.

Прикладом практичної реалізації ПНП є навчальна платформа однієї з найкращих шкіл Америки — Summit School. Користуючись нагодою, висловлюємо вдячність керівництву цієї школи, яке надало можливість ознайомитися з основними засадами побудови й використання ПНП в гостьовому доступі.

Приклади реальних ПНП наведено на рис. 1 та 2, відповідно для найсильнішого та найслабшого учня в навчальній групі.

This Year

SCIENCE

Biology

Cognitive Skills

2.31

Power

1 / 9

Additional

0 / 5

Challenge

0 / 4

ENGLISH

English 9

Cognitive Skills

1.5

Power

0 / 10

Additional

0 / 8

MATH

Math I

Cognitive Skills

2.75

Power

1 / 14

Additional

0 / 3

HISTORY

Modern World 1

Cognitive Skills

2.88

Power

0 / 9

Additional

0 / 7

Challenge

0 / 5

Evolutionary Story of a Liv...

✓ Oct 15

Ethic...

✓ Oct 15

Biommediation

✓ Dec 18

Current Events in Science

DNA Barcoding

Genetic Counselor

Evidence for ...

Natural Selec...

Food Webs &...

Cells

Photosynthe...

Climate Chan...

Structure of ...

DNA to Protein

Punnett Squa...

Biodiversity

Carrying Capacity

Mitosis and Stem Cells

Reproduction

Genetic Variation

Advanced Cells

Advanced Photosynthesis & Cellular ...

Advanced DNA to Protein

Advanced Mitosis and Meiosis

Personal Narrative

✓ Oct 8

Textual Analysis Por...

✓ Nov 13

Argumentative Present...

Literary Analysis Essay

Creative Writing and Pe...

Persuasive Speech

Figurative L...

Theme 2

Storytelling...

Argument ...

Research p...

Punctuatio...

Knowledge...

Appeals 1

Rhetoric 2

Source typ...

Voice 3

Sound devices 2

Genre 2

Embedding quo...

Parts of speech...

Elements of dra...

Meter 1

Verb usage 3

Graphing Sto...

✓ Sep 5

Infographic

✓ Oct 8

Stock Market

✓ Nov 13

Prove Yourself

Solid!

Event Planning

Booming Populations

Solv...

Under...

Domai...

Descri...

Comp...

Arithm...

Seque...

Forms...

Specie...

Expon...

Solv...

Two-V...

The P...

Congr...

Linear Models of Bivariate Data

Systems of Equations (Linear 3) [Calculator OK]

Exponential Functions (Exponential 2) [Calculator O...

Who is Enlightened?

✓ Oct 5

Reporting Live fr...

✓ Nov 11

Persuasive Speech

Industrial Revolution: The Story of...

Imperialism Essay

Enlightenme...

Forms of Gov...

French Revol...

French Revol...

Industrial Re...

Industrial Re...

Imperialism ...

India and Im...

Scramble for...

Responses to the L...

Enabling Forces of...

Latin America and...

Southeast Asia an...

Mexican Revolution

Napoleon

Inventors and Inve...

Western Ideals and Influenc...

Washington State History: C...

Washington State History: W...

Washington State History: S...

Early European Democratic ...

This Year

SCIENCE

Biology

Cognitive Skills

5.59

Power

9 / 9

Additional

1 / 5

Challenge

0 / 4

ENGLISH

English 9

Cognitive Skills

4.80

Power

7 / 10

Additional

2 / 8

MATH

Math II

Cognitive Skills

-

Power

7 / 10

Additional

0 / 8

HISTORY

Modern World 1

Cognitive Skills

4.25

Power

9 / 9

Additional

0 / 7

Challenge

0 / 5

SPANISH

Spanish 1

Cognitive Skills

4.63

Power

5 / 14

Additional

0 / 6

Evolutionary Story of a Liv...

✓ Oct 15

Ethic...

✓ Oct 15

Bioremediation

✓ Oct 18

Current Events in Science

DNA Barcoding

Genetic Counselor

Evidence for ...

Natural Selec...

Food Webs &...

Cells

Photosynthe...

Climate Chan...

Structure of ...

DNA to Protein

Punnett Squa...

Biodiversity

Carrying Capacity

Mitosis and Stem Cells

Reproduction

Genetic Variation

Advanced Cells

Advanced Photosynthesis & Cellular ...

Advanced DNA to Protein

Advanced Mitosis and Meiosis

Personal Narrative

✓ Oct 8

Textual Analysis Portfolio

✓ Nov 13

Argumentative Present...

Literary Analysis Essay

Creative Writing and Pa...

Persuasive Speech

Theme 2

Storytelling

Figurative L...

Argument...

Research p...

Punctuation...

Knowledge...

Appeals 1

Rhetoric 2

Source typ...

Voice 1

Sound devices 2

Genre 2

Embedding quo...

Parts of speech...

Elements of dra...

Meter 1

Verb usage 3

Fraction & 2

✓ Nov 1

Dec...

✓ Dec 1

Technical Writin...

Setting up Sprink...

Laser!

Inventory Insanity!

Genius Project

Transform...

Other Func...

Exponential...

Opera Jons...

Inverse Fun...

Counting, C...

Congruence

Finding Tri...

Finding ML...

Finding ML...

Graphs of Quad...

Complex and Im...

Advanced Sys...

Inverse Functio...

Conditional Pro...

The Pythagorea...

Sectors, Arc La...

Inscribed Angle...

Who is Enlightened?

✓ Oct 8

Reporting Live from...

✓ Nov 11

Persuasive Speech

Industrial Revolution: The Story of...

Imperialism Essay

Enlightenme...

Forms of Gov...

French Revol...

French Revol...

Industrial Re...

Industrial Re...

Imperialism ...

India and Im...

Scramble for...

Responses to the L...

Enabling Forces of...

Latin America and...

Southeast Asia an...

Mexican Revolution

Napoleon

Inventors and Inve...

Western Ideals and Influenc...

Washington State History: C...

Washington State History: W...

Washington State History: S...

Early European Democratic ...

(Hola!

✓ Oct 1

Diálogo por Muertos

✓ Nov 1

La Familia

Mi Tiempo Libre

La Moda

Mi Vacación

The S...

Forma...

Genre...

Subjec...

Gusta...

Posse...

Ser vs...

Progre...

Presen...

Questi...

Irregul...

Presen...

Use of...

Spanish Basics 1

Comparisons and Sup...

Spanish Basics 2

Direct Object Pronoun...

Present Reflexives 1

Demonstrative Adjecti...

Як бачимо, ПНП відображає всі навчальні події, що відбуваються протягом певного відрізка часу (наприклад, семестру або навчального року загалом).

Відображаються траєкторії вивчення з усіх предметів та стан виконання навчальних завдань. ПНП функціонує в реальному часі, вертикальна лінія зі стрілкою вказує на поточний час — на прикладі ПНП це 11 листопада.

Звертаємо увагу, що згідно з концепцією ПН учні, обрані для прикладу, навчаються за своїми навчальними планами, у кращого з них план містить додаткові предмети, а з предметів, що їх ці учні вивчають спільно, є різниця в рівні вивчення.

ПНП характеризується високим ступенем наочності та простоти, одночасно надаючи всю потрібну інформацію тим, хто має до неї доступ.

Це керівництво школи, учитель-куратор (тьютор), сам учень і його батьки. За правилами, навчальні досягнення не можуть бути предметом публічного доступу й обговорення. Саме тому на доступних нам прикладах зазначено лише псевдоніми реальних учнів.

На нашу думку, роль і місце ПНП в навчанні добре характеризує змістовна й цікава аналогія із системою GPS — супутниковою навігаційною системою, якою всі користуються завдяки картам Google.

«Так само, як система GPS в автомобілі забезпечує негайне попередження, коли зроблено неправильний поворот або водій зупинився в заторі, ПНП в системі персоналізованого навчання може забезпечити негайний зворотний зв'язок, щоб довести учня до відома про прогрес у досягненні своїх цілей навчання — і консультувати його, коли він потребує допомоги.

Ефективні середовища навчання надають цю „GPS-інформацію“ для учнів і викладачів, що дає їм змогу переміщатися з гнучким вибором уздовж окремих траєкторій для справді персоналізованого навчання.

Система освіти наступного покоління пропонуватиме кожному учневі власний GPS як панель для навчання так, що кожен учень знатиме, чи він на шляху до місця призначення — випускних іспитів, ЗНО, кар'єрної готовності — щомиті, щодня і в кожній точці на шляху навчання.

Вам ніколи більше не доведеться чекати до кінця навчального року, щоб отримати підсумкову оцінку й дізнатися, чи ви на правильному шляху, чи не відстаєте.

Із GPS, коли учень збочує зі шляху, система допоможе: або розвернутися (повернутись до неопанованого) або звернутися по допомогу, і вкаже місце, де знайти ресурси, щоб повернутися на шлях до успіху в навчанні». Мабуть, точніше охарактеризувати роль і значення ПНП в персоналізованому навчанні складно.

Окрім ПНП, важливим і доступним ресурсом на шляху до персоналізованого навчання є вільні навчальні платформи з елементами ПН, які вже застосовуються в тисячах шкіл і містять найсучасніші елементи персоналізації.

Як приклад, у контексті цієї статті, коротко охарактеризуємо наш досвід роботи з платформою Newsela, отриманий під час співпраці з групою шкіл в експерименті з дистанційного навчання.

Платформа Newsela застосовується в англomовних країнах, щоб навчати неанглomовних школярів англійської мови як другої. Контентом платформи є сукупність оригінальних та адаптованих (до 5 рівнів володіння мовою) текстів сві-

тових засобів масової інформації за тематикою: політика, закон, бізнес, наука, здоров'я, діти, розваги.

Цікаво, що команда платформи працює в реальному часі — адаптовані тексти на платформі з'являються на 1—2 дні пізніше за оригінали в ЗМІ.

Для роботи з платформою вчитель формує класи, призначає завдання різного ступеню складності — від простого перекладу до аналізу основних ідей — та контролює їх виконання, оскільки платформа містить спрощену модель ПНП.

Завдяки можливості зареєструвати на платформі зарубіжну школу й наявності безкоштовного доступу протягом певного часу, до роботи з Newsela залучено кілька груп столичних учнів.

Результати позитивні — в учнів суттєво зросла цікавість до вивчення англійської, а вчителі отримали потужний навчальний ресурс зі зворотним зв'язком. На рис. 3 — титульна сторінка уроку на платформі Newsela.

На завершення цього короткого огляду вважаємо доцільним навести скорочений переклад тексту з блогу вчительки зі штату Делавер, що в США (опубліковано Robyn Howton 5/19 / 2015).

Маючи високу мотивацію до поліпшення власної роботи й результатів навчання своїх учнів, вона за два роки пройшла шлях до впровадження всіх суттєвих компонентів персоналізованого навчання у своєму класі і своїй школі, стала експертом із цього питання й була залучена до складу групи, що розробила пропозиції з упровадження ПН у всіх державних школах

SCIENCE

854
 SHARE

Largest number of monarch butterflies in years converges on Mexican forest

By Associated Press, adapted by Newsela staff
03 16 16

Grade Level 9
Word Count 892

Experts say that monarch butterflies are on the rise again after years of lower numbers. Photo: Wikipedia

MEXICO CITY, Mexico — Monarch butterflies have made a big comeback in their Mexican wintering grounds, following large declines, experts said recently.

SPANISH

MAX

1210L

1020L

840L

540L

WRITE

QUIZ

Рис 3. NewselaTitle

штату. На нашу думку, **п'ять уроків**, які вона вивчила і пропонує всім небайдужим, не потребують коментарів.

«Ви, мабуть, уже чули про персоналізоване навчання, яке адаптує викладання, перебіг навчання й оцінювання для унікальних потреб і вподобань кожної людини. Навчання в середовищі «один до одного», що враховує сильні і слабкі сторони кожного учня, завжди було ідеалом, однак тільки в останні роки технологічні досягнення дали йому змогу стати реальністю в системі державної освіти.

Персоналізоване навчання матеріалізує в освітньому процесі майже інстинктивну здатність нинішніх учнів використовувати новітні технології, але це набагато більше, ніж дозволити їм використовувати iPad, смартфони, дошки й інші пристрої в класі.

Це цілеспрямоване творення процесу вивчення, що не відкидає «традиційне» очне навчання, викладання за допомогою технологій та співпраці і враховує стиль навчання й зацікавлення кожного учня для досягнення найкращого результату.

Коли все зроблено правильно, воно стимулює вчителя до створення глибоких, цікавих навчальних матеріалів, що спонукають до самостійного мислення. За останні два роки я упровадила у свій традиційний клас змішане середовище навчання, яке забезпечує більш персоналізований підхід для кожного з моїх учнів.

Це не було легко. Знадобилося чимало досліджень, спроб і помилок, а також коригування з мого боку. Але результати незаперечно варті зусиль.

Ось п'ять уроків, що я засвоїла, які допомогли мені перетворити мій клас з місця, де учні традиційно споглядають «мудреця на сцені», на технологічно підтриманий персоналізований навчальний осередок.

1. Навчайтеся в інших.

Я не обманюватиму. Мій шлях від старої школи до нової парадигми навчання був нелегким, особливо на початку.

Я спробувала змішані уроки, які тривали менше часу, ніж планувалося, були збої технології, вибрала неправильний спосіб подання для різних типів контенту і тренувальних завдань, і взагалі зробила всі помилки, які ви можете собі уявити.

Але я не здалася, і врешті-решт у мене було більше успіхів, ніж невдач. Участь моїх учнів і подальші педагогічні студії допомогли мені уточнити моє планування уроків, поки я не отримала правильні плани.

За цей час я постійно досліджувала методики персоналізованого і змішаного навчання як член Ради вчителів (RTC), щоб створити Концепцію персоналізованого навчання в штаті Делавер. Я обговорювала всі мої методики з експертами зі змішаного навчання, членами групи, створеної для реалізації змішаного навчання в кількох районах штату Делавер.

Участь у RTC дала мені змогу контактувати з національними експертами з персоналізованого навчання й оцінювання компетентності на його основі. Я працювала з групою *ModernTeacher*, щоб зрозуміти зміни в педагогіці, потрібні для переходу до змішаного навчання. І я порівняла свою структуру власних уроків із тими, які я бачила під час візиту в *IZONE* (*InnovationZone*) у Нью-Йорку. Усе це допомогло мені знайти ефективніші способи, щоб трансформувати стиль навчання своїх учнів, дати їм можливість узяти на себе відповідальність за своє власне навчання.

2. Використовуйте ті технології, які ви маєте.

Незважаючи на те, що технологія не перебуває в центрі уваги особистісно зорієнтованого класу, технологія відіграє важливу роль в успіху такого

підходу, оскільки вона дає можливість диференціювати навчання, оцінювання та сприйняття навчання, а також збирати дані учнів.

Ми не маємо середовища «один до одного» нині, але школярі — мої учні і співвикладачі — допомогли мені адаптуватися до доступних інструментів.

Стандартний комплект апаратного забезпечення в класах мого району містить набір з 15 iPad і AppleTV, підключеного до проектора. Ми використовуємо *Schoology* як систему управління навчанням (LMS). Більшість учнів мають доступ до LMS з їхніх смартфонів, якщо не вистачає шкільних пристроїв.

3. Нехай учні роблять вибір.

Коли я вперше приступила до цієї місії, я вирішила «запустити» лише одну частину завдання, щоб мати змогу контролювати шлях учнів крізь матеріал.

Відтоді я дізналася, що більш персоналізований підхід до контролю навчального поступу — це встановлення правил завершення, які спрямовують учнів, даючи їм змогу вибрати порядок виконання завдань.

Тепер у них є доступ до повного блоку завдань із самого початку, щоб вони могли оцінити власний поступ і дістати досвід управління часом, а також надати мені свободу, щоб працювати в малих групах або окремих форумах, для оцінювання загальної успішності навчання і правильного вибору щодо майбутнього навчання.

Мої навчальні модулі в *Schoology* пропонують рекомендації для учнів, даючи їм змогу вибирати власні шляхи навчання й завершити діяльність у тому порядку, що має для них більше сенсу.

Наприклад, у типовому модулі з читання вони можуть вибирати: читати самостійно, читати разом, або прослухати текст завдання. Вони можуть також вирішити, чи слід коментувати завдання онлайн або на роздрукованій копії. Вони можуть

робити нотатки на папері чи викласти свої думки в усній формі, коли вони аналізують завдання.

Я досі вимагаю від учнів, щоб вони висловлювали свої думки за допомогою письма, тому що це важлива навичка, але не завжди це має бути есе.

Коли вони відчують себе готовими, вони можуть представити свій аналіз, написавши традиційне есе, або створивши допис до веб-сайту, або склавши сценарій для відео, яке вони потім записують.

4. Виберіть найкращий спосіб надання контенту.

То був момент істини, коли я нарешті зрозуміла, як правильно вибрати спосіб подання контенту різних типів.

На початку я використовувала відео з кожної теми, щоб надати довідкову інформацію або запис лекції у класі щодо нової концепції, що вивчається, а наприкінці проводилося онлайн-опитування.

Мій вступний онлайн-урок складався з теки зі сторінкою для головного питання навчальної теми, копії моєї PowerPoint-презентації і Інтернет-посилання для учнів, щоб представити свої замітки.

Але я просто використовувала технологічні засоби подання навчального матеріалу замість мого звичайного викладання у класній кімнаті.

Коли під час професійних навчальних занять мене попросили пояснити, чому це мій вибір, я зрозуміла, що створювати змішані уроки — це більше ніж просте додавання технології.

Нині я ретельно будує свої навчальні модулі, маючи на увазі конкретні цілі навчання, які визначають і методи надання контенту, і різновиди навчальної діяльності.

Приймаючи рішення про те, як структурувати мої уроки, я аналізую види навчальної діяльності, які я використовувала в минулому, щоб вирішити, які з них були успішними і які треба поліпшити або замінити.

У результаті, замість того, щоб читати лекції учням і демонструвати їм слайди PowerPoint у класі, я надаю їм скрінкасти або відео для перегляду в домашніх умовах.

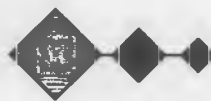
Скрінкасти, які я створюю з Zaption, ScreenCast-O-Matic та Video Art, — це краще, ніж PowerPoint, тому що учні можуть почути мій голос замість клікати на слайди.

І відео краще, ніж очні лекції, тому що вони можуть пропустити частину ролику, узяти паузу або повернутися назад за потреби, поки вони не опанують урок.

Це обернене навчання звільняє моїх учнів, щоб використовувати час у класі для закріплення своїх навичок.

Наприклад, вони можуть коментувати коротке оповідання або вірш у GoogleDocs, узяти участь у Socratic seminar.

Під час вивчення модулю з дослідження питань соціальної справедливості учні отримують цифровий огляд процесу досліджень і вибирають види навчальної діяльності на основі їхніх потреб.

Деякі з них можуть зустрітися зі мною, щоб проаналізувати, як вставляти цитати, тоді як інші групи починають планувати свої презентації, інші працюють незалежно від збору матеріалів для дослідження.

5. Оцінюйте ваш поступ.

Замість того, щоб просто дати підсумковий іспит у кінці кожного блоку, я намагаюся використовувати формувальне оцінювання, щоб мати можливість допомогти моїм учням, коли їм це конче потрібно. Я використовую різні методи для цього.

Наприклад, мої відеолекції часто містять інтерактивні питання, щоб я могла оцінити їх розуміння матеріалу. Наш клас часто шумний і активним, коли ми граємо з *Kahoot*.

Ця навчальна гра дає мені миттєвий і дієвий зворотний зв'язок щодо того, що нам потрібно робити далі, кого треба долучити до невеликої групи для повторного навчання і хто буде найкращим у групі, яка вивчає щось поглиблено, коли я допомагаю решті класу.

Я також збираю дані формувального оцінювання за допомогою:

- обговорення теми;
- тестів з автоматичною перевіркою, які надають учням негайний і дієвий зворотний зв'язок щодо їхньої кваліфікації та специфічних навичок;
- моніторингу стану виконання їх робіт у GoogleDocs;
- «вихідних квитків», що дають змогу оцінити рівень самопочуття класу під час опанування нових концепцій.

**Я використовую всі ці дані, щоб коригувати види навчальної активності, а також для добору ресурсів, щоб допомогти учням відповідати стандартам засвоєння матеріалів модуля.
Моя наступна мета полягає в тому, щоб дати їм змогу випробувати деякі види діяльності, коли вони демонструють рівень опанування контенту.**

Зберімо все докупи

Моя первинна мета полягала у переході мого класу до змішаної моделі навчання, що дало б моїм учням найкращий доступ до серйозного, привабливого, персоналізованого досвіду навчання.

Це перетворення все ще перебуває на ранніх стадіях, але, безумовно, розвивається в напрямі досягнення цієї мети.

Моя класна кімната нині — це геть інше місце, ніж рік тому.

Замість того, щоб прагнути до навичок, які б відповідали стандартам навчального плану, мої учні тепер є господарями своєї долі у процесі навчання.

Замість того, щоб покладатися на конспекти, створені під час одноразових лекцій, вони мають постійний доступ до навчального контенту, можуть повернутися до своїх відео та інших відеороликів із навчальним контентом, коли потребують цього найбільше.

Тобто вони працюють із навчальним контентом так, як над завданнями або тестами з необмеженою кількістю спроб виконання.

Моя роль раніше — стоячи посеред класу, читати лекцію про якесь дослідження (якийсь

проект), забезпечити моделювання різних компонентів і відстежувати прогрес учнів аж до остаточного, правильно відформатованого результату проекту.

Цього року я створюю досвід, щоб поставити моїх учнів перед низкою реальних проблем, провести огляд основ дослідження і допомогти їм знайти справжні способи дослідження їхніх питань, використовуючи широкий спектр цифрових інструментів.

Я маю змогу допомогти учням, провести контроль для визначення середніх результатів групи й оцінити індивідуальні внески кожного в результати групи протягом усього проекту.

Але більшу частину часу я просто тримаюся подалі від процесу, тоді як вони вчать ефективно досліджувати, співпрацювати і створювати презентації разом.

Три роки тому всі мої учні повинні були підготували свої власні проекти обсягом 10 сторінок.

Цього року вони також досліджуватимуть питання соціальної справедливості, але вони вестимуть дослідження з командою.

Кожна команда співпрацюватиме, щоб створити презентацію для ради благодійної організації в конкурентній боротьбі за гіпотетичний грант, який буде присуджено програмі, або навіть домогтися реальних змін.

Я приведу в клас адміністраторів і представників громадськості, які відіграватимуть роль журі і вибиратимуть переможця.

**Учні не отримають реальну винагороду,
але отримають суспільне визнання
за перемогу проекту.**

Найкращий комплімент, який я отримала відтоді, коли все це почалося, надійшов від учня на моєму уроці з мови й композиції.

Він сказав мені: «Ваш урок легкий. Я не маю на увазі простий, примітивний, я маю на увазі: мені легко вчитися, тому що я можу вибрати завдання, які дають мені змогу зробити найкраще з того, що я можу».

Я прагну зробити мої уроки такими «легкими» для кожного учня, якому я викладаю.

Дивлячись уперед, мої учні визнають, що вони відчують себе найкращими в напрямках підготовки до вступу в коледж або пошуку робочих місць завдяки використанню технології персоналізації.

Я відчую, що в подорожі до змішаного навчання ми згуртовані, і я справді вважаю, що це зробило нас активнішими і зосередженими на нашій роботі».

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Susan Patrick, Kathryn Kennedy and Allison Powell. Mean What You Say: Defining and Integrating Personalized, Blended and Competency Education. Oct., 2013.
2. Benson S. (2013, August). What is personalized learning? A working draft. Retrieved from <http://maximize-potential.org/2013/08/06/what-is-personalized-learning/>.
3. Якубов С. Дистанційне навчання. Організація процесу // Директор школи. — 2015. — № 1 (97). — С. 11–17.

Сергій ЯКУБОВ,
науковий співробітник Лабораторії педагогічних інновацій ІППО Київського університету ім. Б. Грінченка

